

[Carsten Raft.]

tigt, men altså blot ikke sådan, at det kan nå op i den almindelige skovarbejders normale fortjenesteområde.

Betragtningen om at lade de pågældende gøre tjeneste i civilforsvaret kan vi selvfølgelig tilslutte os fra vor side med den ganske bestemte klausul, at der må være det samme tillæg i tid som til det almindelige civilarbejde. Hvis det bliver sådan, at folk nogenlunde frit kan vælge, om de vil være ved civilforsvaret eller ved militærforsvaret, får vi ganske skæve forhold. Men jeg føler mig tilfredsstillet ved ministerens betragtning, at man må tilrettelægge det sådan, at det ikke kan få konsekvenser i den retning, og så længe man har det for øje, kan vi jo være rolige.

Til spørgsmålet om en nedsættelse af afstanden mellem den militære tjenestetid og tjenestetiden for militærnægtere må jeg stille mig som tidligere ordførere og ministeren. Vi kan ikke indlade os på at formindske denne afstand. Værnepligten er en af de vigtigste, de mest fundamentale pligter, ikke mindst i øjeblikket, indenfor vort samfund, og hvis folk af samvittighedsgrunde ikke kan indlade sig på at opfylde denne pligt, må deres samvittighed kunne bære en betragtelig forskel i tid i forhold til den militære værnepligt. Hvis den ikke kan det, er det nemlig ikke store, dybe, ideelle grunde, der bestemmer dem. Hvis der bliver tale om en 2—3 måneder mere eller mindre, begynder betragtningen om det ubehagelige ved at være i trøjen og det behagelige ved at være udenfor at gøre sig gældende, og vi aner ikke hvor vi er henne. Jeg mener, at den afstand, der er sat, er den rigtige, men med hensyn til, hvad der er det fornuftige vedrørende udøvelsen af dette arbejde, tror jeg, det er rettest, at et folketingsudvalg ser på spørgsmålet og fremkommer med sine betragtninger, når man har gjort sine erfaringer.

Kaj Hansen: Mit parti ser med en vis sympati på det foreliggende forslag. Der siges heri, at det arbejde, som de værnepligtige sættes til at udføre, skal være af produktiv og samfundsgavnlig karakter, og der nævnes eksempler som arbejde for hedselskabet, landvindingsarbejde, skovarbejde o. s. v. Det synspunkt, der ligger til grund herfor, må vel være, at de værnepligtige, der ønsker at blive overført til civilt arbejde, gennem hele tjenestetiden skal beskæftiges på en fornuftig måde, og det grundsynspunkt kan vi tiltræde; så kan man i denne forbindelse diskutere, hvorvidt de

militære værnepligtige finder det arbejde, de udfører, særlig fornuftigt.

Jeg må dog have lov at pege på een ting, og det er, at det civile arbejde, som værnepligtige udfører, ikke må være af en sådan karakter, at der tages arbejde fra fagorganiserede arbejdere, og det gælder ikke mindst den ufaglærte arbejdskraft, som jo både vinter og sommer har en meget stor arbejdsløshed. Vi må i hvert fald stille som en betingelse, at de mennesker, der aftjener værnepligten ved civilt arbejde, ikke kommer ud i nogen som helst konkurrence med de fagorganiserede arbejdere, for noget sådant kan vi selvfølgelig ikke medvirke til.

En nedsættelse af tjenestetiden fra 18 til 15 måneder finder vi både rimelig og forsvarlig. Det skal ikke være sådan, at værnepligtens aftjening ved civilt arbejde har karakter af en strafforanstaltning, men når tjenestetiden er op til en halv gang længere end den militære tjenestetid, bestyrkes man netop i den opfattelse, at således er det; og når det er nævnt, at befalingsmands elever har en lige så lang eller længere tjenestetid, gælder dette eksempel ikke i denne sammenhæng, da det såvidt mig bekendt er frivilligt, om kornetelever vil søge videre uddannelse indenfor militæret. Vi kan af de her nævnte grunde medvirke til en nedsættelse af tjenestetiden.

Endelig siges der i lovforslaget, at de værnepligtige kan begære sig overført til civilforsvarsforanstaltninger, og at ligeledes ministeren skal have en sådan bemyndigelse, og ministeren oplyste, at en sådan bemyndigelse havde han i forvejen. Det er vi i og for sig lidt betænkelige ved; selvfølgelig, hvis der virkelig er tale om civilt arbejde og en civil organisation, kan vi ikke have noget at indvende herimod, men såfremt civilforsvaret antager en mere eller mindre militær karakter og måske bliver en halvmilitær organisation, finder vi denne bestemmelse mindre heldig, idet det jo ikke kan være meningen, at militærnægtere, der på ingen måde ønsker at deltage i noget som helst militært, overføres til en halvmilitær organisation, hvor de alligevel bliver udsat for en hel del af det, de ville undgå indenfor militæret. Dette sidste har vi altså vore betænkeligheder ved; men vi kan iøvrigt medvirke til en nærmere behandling af lovforslaget, og jeg kan tilsiige mit partis velvillige støtte hertil.

Johannes Jensen: Det er vanskeligt for mig at præcisere min gruppes stilling til det foreliggende lovforslag, uden at jeg ganske